

Miljöpartiets ändringsyrkanden för kommunplan och budget 2025

Tyresö står starkt i en orolig omvärld

För sex år sedan var Miljöpartiet med och tog över en kommunal ekonomi med allvarliga problem. Det tidigare Alliansstyret hade misskött ekonomin och levt över sina tillgångar. Överskotten över tid var för små för att täcka kommunens kostnader och sista året gick kommunen med ett underskott på 24,4 miljoner kronor. Där och då påbörjade vi en sanering av ekonomin.

Vi kan nu konstatera att Tyresös ekonomi är god och betydligt starkare än många andra jämförbara kommuner. Resultaten under åren har varit rekordstora: 99 miljoner kr (mkr) 2019, 194 mkr 2020, 213 mkr 2021, 185 mkr 2022 och 118 mkr 2023. Även i år prognostiseras ett resultat på 44 mkr bättre än budget. För att trygga ekonomin har vi avsatt medel i en resultatutjämningsreserv på 150 mkr som kan användas i det fall kommunen går med underskott.

Huvuddragen i den budget som styret nu lägger fram, står Miljöpartiet bakom. Det är vårt arbete under de senaste åren som lagt grunden till att Tyresö kan kompensera för pris- och indexuppräkningar samt löne- och inflationsutveckling, samtidigt som man räknar på ett resultat om 2,5 procent.

Styrets budget är emellertid skriven på en generell nivå och det är svårt att utläsa vad som kommer att prioriteras, nedprioriteras och bortprioriteras i praktiken. I styrets budget ligger också inbakade buffertar på 59 miljoner kronor som inte syns i kommunplanen.

Vi ser också en del oroväckande tendenser från det nya styret. Det finns uppdrag om att prioritera kostsamma politiska prestigeprojekt med oklar nytta, samtidigt som det förebyggande sociala arbetet och hållbarhetsarbetet inte får de resurser som behövs för en fortsatt gynnsam utveckling.

Att lägga ett nytt planuppdrag om vård- och omsorgsboende, utan att utreda vare sig behoven eller de ekonomiska förutsättningarna, är inte en god användning av kommunens begränsade resurser. Detta förfarande riskerar återigen att skattebetalarnas pengar blir till förgäveskostnader i mångmiljonklassen. Kommunens investeringar ska följa vår beslutade investeringspolicy i fullmäktige, med behovsbedömning, förstudie, investeringsbeslut innan det läggs detaljplanuppdrag.

Inte heller finns det någon nytta med ett särskilt uppdrag om småhusbyggande, då kommunen redan har en väl genomarbetad och förankrad översiktsplan som pekar ut var och hur olika typer av bostäder kan vara lämpliga.

Vi ser också att väl mycket pengar avsätts i medelsreserven och i olika buffertar. Med en så

pass stark ekonomi i grunden så ifrågasätter vi om dessa avsättningar verkligen är motiverade, eller om detta är ett sätt att lägga undan ospecificerade pengar till sina egna favoritprojekt. Vi ser hellre att dessa pengar kommer i arbete med de utmaningar vi har för att nå våra klimatmål och med det förebyggande sociala arbetet.

Miljöpartiet föreslår därför följande prioriteringar:

Stärka det förebyggande arbetet inom arbetsmarknads- och socialnämnden i syfte att nå fler barn och unga i riskzon.

Satsning för att fler som står långt från bostadsmarknaden ska kunna få egen bostad.

Satsningar på skolbibliotek och skolbibliotekarier. Från 2025 väntas lagkrav om tillgång till bemannade skolbibliotek för alla skolor. Det behöver avsättas resurser för detta i budget.

Stärka och öka tillgängligheten till elevhälsan.

Inrätta en parklek i centrala Tyresö. En bemannad parklek bidrar till pedagogisk lek och utveckling, samt skapar social trygghet.

Intensifiera klimatarbetet och följa klimatplanen, så att vi når klimatmålen om nettonollutsläpp av territoriella växthusgaser från Tyresö 2030 och fossilfria fordon och transporter i kommunkoncernen 2025

Avsätta resurser för att uppnå målen i cykelplanen om 20 procent cykel av andelen resor 2030, bland annat genom att aktivera cykelrådet, bygga ihop kommundelarna och andra prioriterade åtgärder.

Avsätta resurser för att uppnå målen om 50 procent ekologisk mat i verksamheterna.

Satsning på aktiv energirådgivning, där företag och hushåll stöttas i att spara energi.

Upprätta en klimatanpassningsplan. Tyresö ligger efter med klimatanpassningsarbetet. Det är nödvändigt att strukturera detta arbete för att minska framtida risker och kostnader med samhällsstörningar på grund av extremväder.

Planera för gröna skolgårdar. Detta är både en pedagogisk satsning och en klimatanpassningsåtgärd. Skolgårdarna ska ha mindre asfalt och mer träd och gröna ytor med genomsläppliga naturmaterial.

Inrätta en strategi för friluftslivet. Tyresö har en stor outnyttjad potential för att fler invånare och besökare ska kunna ta del av gratis naturupplevelser och rekreation i naturen. Här finns en stor hälsopotential.

Inrätta och påbörja arbetet med naturreservat Barnsjön. Fortsatta medel behövs för processen och även åtgärder som skyltning och initiala naturvårdsinsatser i reservatet.

Färdigställ naturvårdsplanen och avsätt resurser för genomförandet.

Se över andra delar av Tyresös natur som kan behövas skyddas i ett långsiktigt perspektiv.

Avbryta planuppdraget om nytt äldreboende vid Björkbacken med anledning av att behovsbedömning och förstudie saknas, samt beslut om investering (i enlighet med investeringspolicyn).

Kommunen ska tillsammans med Tyresö Bostäder tillsätta en utredning för lämplig användning av fastigheterna inom tidigare vård- och omsorgsboendet Björkbacken, där resurseffektivitet, klimatnytta och kommunens mål om cirkulär ekonomi beaktas. Prioriterade användningsområden utifrån lämplighet kan vara bostäder för unga, äldre, studenter, grupper som står långt från bostadsmarknaden. Pröva också möjligheten till alternativa boendeformer som co-living/kollektivhus.

Yrkanden

Barn- och utbildningsnämnden

Miljöpartiet yrkar att:

- Förstärka barn- och utbildningsnämnden med 10 miljoner kronor.
- Satsning på skolbiblioteken med mål om att varje skola ska ha tillgång till bemannat skolbibliotek.
- Satsning på skolornas utemiljöer, ersätta hårdgjord yta med genomsläppliga material, plantera fler träd och buskar.
- Stärka och öka tillgängligheten till elevhälsan.
- Stärka skolmatsbudgeten så målet om 50% ekologisk mat uppnås.

Äldre- och omsorgsnämnden

Miljöpartiet yrkar att:

- Avbryta planuppdraget om nytt äldreboende vid Björkbacken med anledning av att behovsbedömning och förstudie saknas, samt beslut om investering (i enlighet med investeringspolicyn).
- Kommunen tillsammans med Tyresö Bostäder tillsätter en utredning för lämplig användning av fastigheterna inom tidigare vård- och omsorgsboendet Björkbacken, där resurseffektivitet, klimatnytta och kommunens mål om cirkulär ekonomi beaktas. Prioriterade användningsområden utifrån lämplighet kan vara bostäder för unga, äldre, studenter, grupper som står långt från bostadsmarknaden. Pröva möjligheten till alternativa boendeformer som co-living/kollektivhus.

Kultur- och fritidsnämnden

Miljöpartiet yrkar att:

- Förstärka kultur- och fritidsnämnden med 1 miljon kronor.
- Utredda, med syfte att inrätta, en personalbemannad parklek i centrala Tyresö.

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Miljöpartiet yrkar att:

- Förstärka arbetsmarknads- och socialnämnden med 15 miljoner kronor.
- Stärka det förebyggande arbetet inom individ- och familjeomsorgen i syfte att nå fler barn och unga i riskzon.

Samhällsbyggnads- och hållbarhetsnämnden

Miljöpartiet yrkar att:

- Förstärka samhällsbyggnads- och hållbarhetsnämnden med 20 miljoner kronor.
- Inrätta naturreservat Barnsjön.
- Skylta upp och göra initiala naturvårdsåtgärder i naturreservatet Barnsjön.
- Intensifiera klimatarbetet och följa klimatplanen, så att vi når klimatmålen om nettonollutsläpp av territoriella växthusgaser från Tyresö 2030 och fossilfria fordon och transporter i kommunkoncernen 2025.
 - Avsätta resurser för att uppnå målen i cykelplanen om 20 procent cykel av andelen resor 2030.
- Färdigställa och implementera naturvårdsplanen.
- Upprätta en friluftslivsstrategi.
- Upprätta en klimatanpassningsplan.
- Stärka energirådgivningen med aktiva insatser till företag och hushåll.

Kommunstyrelsen

Miljöpartiet yrkar att:

- Förstärka kommunstyrelsen med 2 miljoner för att öka klimatkompetensen i alla kommunens verksamheter.

- Minska omvärldsbufferten, demografibufferten och medelsreserven med sammantaget 48 miljoner.